

CYFROWE ZASOBY KULTURY

Elżbieta Pryłowska-Nowak
Ośrodek Edukacji Informatycznej
i Zastosowań Komputerów w Warszawie
epnowak@oeiizk.waw.pl

Abstract. The subject of cultural heritage can be present on every school subject. In combination with the use of information and communication technologies, it improves its availability, analysis and application as an inspiration in new didactic solution. The Europeana platform, a digital library, museum, gallery and archive is an example of an interesting activity combining ICT and promoting cultural heritage issues.

1. Wstęp

Tematyka dziedzictwa kulturowego może być obecna na każdym przedmiocie szkolnym. W połączeniu z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych pozwala na lepszą jej dostępność, analizę i zastosowanie jako inspirację w nowych rozwiązaniach dydaktycznych. Znajomość systemu dziedzictwa, jego analiza i interpretacja pozwalają na obserwację zachodzących w czasie i przestrzeni zmian wartości, przekonań, wiedzy i zwyczajów oraz określenie czynników je kształtujących.

2. Rozwinięcie

Przykładem ciekawego działania łączącego TIK i promującego zagadnienia dziedzictwa kulturowego jest europejska platforma dziedzictwa kulturowego – *Europeana* – cyfrowa biblioteka, muzeum, galeria i archiwum. Serwis udostępnia online zasoby dziedzictwa kulturowego – ponad 50 milionami zdigitalizowanych zbiorów z europejskich bibliotek, muzeów, archiwów i galerii. Wśród zbiorów odnajdujemy materiały w formie tekstów: książki, listy, dokumenty archiwalne, rozprawy, wiersze, artykuły prasowe, rękopisy, obrazów: rysunki, grafiki, fotografie, zdjęcia obiektów muzealnych, mapy, projekty graficzne, plany, zapisy nutowe, nagrania audio i wideo: filmy, wiadomości i programy telewizyjne, audycje radiowe, nagrania płytowe, treści w formacie 3D. Duża część zbiorów jest dostępna na wolnych licencjach i może być swobodnie wykorzystywana w różnych projektach edukacyjnych. Strona internetowa nie zawiera reklam, jest więc bezpiecznym środowiskiem pracy.

Rysunek 1 Okno startowe portalu Europeana z widoczną wyszukiwarką zasobów

Zbiory na stronie Europeany są pogrupowane w kategorie. Kolekcje obejmują różne zakresy tematyczne z lat 1914-1918, prezentują głównie w formie obrazu zagadnienia muzyki, sztuki, historii naturalnej, mody, fotografii, map i geografii, sportu, migracji, archeologii, gazet. Wystawy online dotyczą między innymi zagadnień mody, muzyki, podróży, jedzenia, sportu, dzieł sztuki. Galerie tematyczne prezentują zjawiska społeczne w różnych okresach historycznych rozwoju Europy. Jednym z przykładów jest zestaw fotografii prezentujący, w jakich warunkach obywatele Europy głosowali w minionych latach, aby wybrać przedstawicieli swoich rządów. Galerie eksponują także dzieła sztuki, znaczki obrazujące narodowe i międzynarodowe symbole, procesy migracji, zjawiska mody, trendy kulinarne poprzez pryzmat reklam czekolady itp.

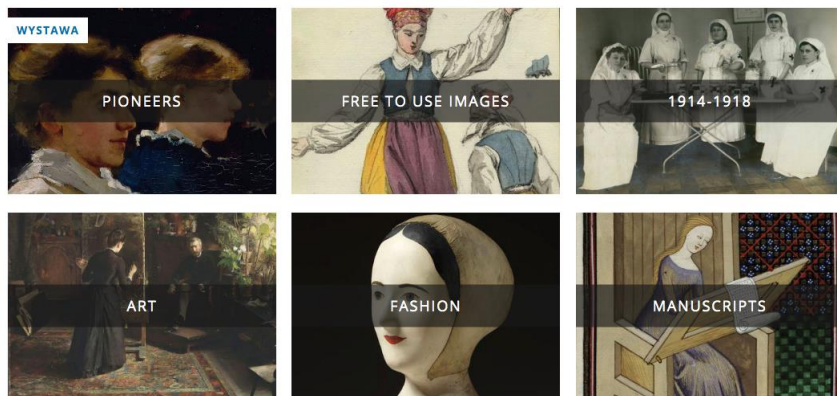
Zdigitalizowane zasoby dziedzictwa kulturowego stwarzają możliwość śledzenia zmian historycznych, politycznych, gospodarczych, kulturowych i społecznych świata z różnych perspektyw. Stąd rekomendacja zasobów platformy wśród nauczycieli różnych specjalizacji i etapów edukacyjnych. Serwis udostępnia zaawansowane narzędzia wyszukiwania i filtrowania. Zasoby można przeglądać za pomocą słów kluczowych, według kryteriów koloru, okresu pochodzenia, tematu.

Europeana stworzyła we współpracy z partnerami wiele gotowych cyfrowych zasobów i narzędzi, które można łatwo wdrożyć podczas zajęć edukacyjnych. Jednym z nich jest wirtualna platforma edukacyjne *Historiana* (<https://historiana.eu/#/>), która inspirowała nauczycieli i uczniów ze szkół średnich do szukania nowych rozwiązań realizacji zajęć drogą e-learningową. Na platformie znajdujemy pogrupowane tematyczne zasoby oraz funkcjonalność tworzenia własnych, autorskich tematów. Adres serwisu:

3. Zakończenie

Portal *Europeana* przygotował we współpracy z nauczycielami z europejskich szkół scenariusze zajęć dydaktycznych, które odwołują się do zasobów serwisu. Celem proponowanych zajęć jest głównie kształtowanie umiejętności wyszukiwania in-

formacji, komunikacji i współpracy oraz posługiwania się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi. Scenariusze dostępne są w angielskiej wersji językowej na stronie *Future Classroom Lab* pod adresem: <http://fcl.eun.org/directory> w zakładce *Resources*.

Rysunek 2 Przykłady tematycznych wystaw w portalu Europeana

Literatura

1. Pryłowska-Nowak Elżbieta, *Zasoby kultury w cyfrowym świecie Europeany*, Biblioteka - Centrum Informacji nr 3, Warszawa 2018.
2. Cyfrowa Biblioteka Europeana, odczyt z dnia 31 maja 2019
<https://www.europeana.eu/portal/pl>